

NAŠA ZAJEDNICA

Zajednica opština
Crne Gore

Bilten Zajednice opština Crne Gore - broj 3 - novembar 2010

04 Prvi korak ka evropskim fondovima –
prilika i za manje razvijene opštine

09 Politika regionalnog razvoja u Crnoj Gori
10 Model akcionog plana za borbu protiv
korupcije u lokalnoj samoupravi u oblas-
ti uređenja prostora i izgradnje objekata

SADRŽAJ

03 Uvodno obraćanje

Rajko Golubović

04 Intervju

Prvi korak ka evropskim fondovima – prilika i za manje razvijene opštine

07 Projekti

Jačanje odgovornosti i transparentnosti na lokalnom nivou

09 Regionalni razvoj

Politika regionalnog razvoja u Crnoj Gori

10 Uređenje prostora i izgradnja objekata

Model akcionog plana za borbu protiv korupcije u lokalnoj samoupravi u oblasti uređenja prostora i izgradnje objekata

11 Iskustva drugih

Iskustva Republike Češke u oblasti dobrog lokalnog upravljanja

13 Aktuelnosti

- Najbolje prakse 2010
- Međuopštinska saradnja
- Plenarna sjednica KLRVE
- Izrada studije „Katatar hidropotencijala sjevera Crne Gore“

- Razmjena iskustava Zajednice opština Crne Gore i stalne konferencije gradova i opština Srbije
- Međunarodni opštinski sajam NALAS-a „inovativne zajednice otvorene za svakoga“

“Naša zajednica“ je izdanje Zajednice opština Crne Gore koji finansijski podržava GTZ-Njemačka organizacija za tehničku saradnju.

Ovaj dokument je takodje podržan od strane Austrijske ambasade u Podgorici.

Izdavač je isključivo odgovoran za informacije koje se nalaze u publikaciji.

Zajednica opština Crne Gore, Mitra Bakića, Podgorica,
tel/fax: 020/ 620-097,
e-mail: uom@t-com.me, www.uom.me.

Uredjuju: Rajko Golubović, Saša Ščekić, Vanja Starovlah,
Žana Djukić.

Fotografije: ZOCCG.

Grafička postavka i štampa: Atel d.o.o. - Marketing plus.

Cilj novopokrenutog časopisa „Naša zajednica“, koji će izlaziti tromjesečno, jeste informisanje javnosti o aktivnostima Zajednice opština Crne Gore, kao i o dešavanjima u gradovima i opštinama u Crnoj Gori. Pozivamo vas na saradnju, uvjereni da ćemo uz vašu pomoć obogatiti sadržaj časopisa, koji će kao takav biti od još većeg značaja za unapredjenje lokalne samouprave u našoj zemlji.

Uvaženi čitaoci, vaša pisma, reakcije i sugestije biće nam od velikog značaja. E-mail adresa na koju možete da nam pišete je uom@t-com.me, sa naznakom: časopis „Naša zajednica“, ili poštom na adresu **Mitra Bakića 142, Podgorica**.

UVODNO OBRAĆANJE

U proteklih nekoliko mjeseci, 15 opština koje se bile korisnice Egalizacionog fonda u 2009. godini, imale su pred sobom veliki izazov: po prvi put je otvorena EU grant šema za male infrastrukturne projekte namijenjena isključivo ovim opštinama, sa lokalnim samoupravama kao jednim dozvoljenim nosiocima projekata.

S obzirom da je Delegacija Evropske unije u Crnoj Gori otvorila poziv 25.juna ove godine, opštine su na raspolaganju imale nešto više od 3 mjeseca, uključujući ljetnje odmore, da odaberu svoje prioritetne projekte koji se uklapaju u zahtjeve poziva. Teme sa kojima se moglo aplicirati su bile široko definisane, što je uveliko olakšalo sam izbor projektne ideje. Takođe, opštinama je na raspolaganju bio Tim tehničke pomoći reformi lokalne samouprave koji je organizovao radionice i kroz individualni rad sa opštinskim projektnim timovima pomagao pripremu projektnih aplikacija.

Imajući u vidu značaj ovih projekata, sa nivoa Zajednice opština je pokrenuto niz aktivnosti od kojih su svakako najznačajnije: podnošenje Inicijative Vladi Crne Gore za obezbjeđenje dijela potrebnog za kofinansiranje ovih projekata (1,5 miliona eura) i njeno prihvatanje od strane Ministarstva finansija, zatim obezbjeđivanje sredstava za prevodjenje projektnih predloga, kao i niz drugih aktivnosti koje su, u saradnji sa ostalim učesnicima na ovom polju, rezultirale blagovremenim podnošenjem 17 projektnih predloga.

Prethodni period karakterišu značajne aktivnosti iz oblasti prostornog planiranja i komunalnih djelatnosti, kao i one na

planu realizacije projekta „Jačanje odgovornosti i transparentnosti na lokalnom nivou“ koje će, zajedno sa konzistentnom politikom regionalnog razvoja Crne Gore, doprinijeti povećanju kvaliteta života u svim lokalnim zajednicama.

Ovom prilikom ističem pokretanje Inicijative za izmjene i dopune članova 66, 93 i 120 Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata i njeno prihvatanje od strane nadležnih državnih organa, na koji smo način uspjeli da doprinesemo blagovremenom ubiranju naknade za uređivanje građevinskog zemljišta i uspješnom obavljanju zakonom utvrđenih poslova u ovoj oblasti. Takođe, Savjet za regulatornu reformu i unapređenje poslovnog ambijenta uspješno realizuje aktivnosti utvrđene Akcionim planom za reformu lakoće poslovanja usmjerene ka unapređenju procedura u oblasti izdavanja građevinskih dozvola koje će obradovati kako organe lokalne uprave nadležne za oblast uređenja prostora, tako i investitore i građane.

Usvajanjem Strategije regionalnog razvoja i uvođenjem pravnog okvira za njeno sprovođenje kroz Zakon o regionalnom razvoju uspostaviće se mehanizmi za koordinaciju i sprovođenje politike regionalnog razvoja u kojoj su jedinice lokalne samouprave najznačajniji nosioci razvoja.

Nacionalna trening strategija se realizuje saglasno utvrđenoj dinamici i postiže značajne efekte na planu uspostavljanja održivog sistema obuka koji doprinosi podizanju nivoa stručnih znanja i sposobnosti lokalnih službenika.

Razmjena iskustava kroz međuopštinsku saradnju i Program Najbolje prakse u lokalnoj samoupravi i ove godine opravdavaju svoj cilj da utvrdi, javno nagradi i prenese najbolje prakse među lokalnim zajednicama i tako doprinese efikasnijem radu lokalnih administracija.

Ove i druge aktivnosti koje smo sa nivoa Zajednice opština preduzimali, a koje i dalje preduzimamo u saradnji sa državnim organima i međunarodnim organizacijama, zajednički doprinose stvaranju boljih uslova za kvalitetan, efikasan i demokratski razvoj lokalne samouprave u našoj zemlji.

Rajko Golubovic, sekretar Zajednice opština Crne Gore

Prvi korak ka evropskim fondovima – prilika i za manje razvijene opštine

Intervju sa Marijom Šošić,
ekspertom za razvoj projekata

N.Z. Dosadašnje projektne aktivnosti bile su uglavnom skoncentrisane na pripremu i realizaciju Grant šeme za razvoj opština. Konkurs je zatvoren 4. oktobra. Kakav je bio odziv opština?

M.Š. S obzirom da se radi o grant šemi namijenjenoj manje razvijenim opštinama, pravo učešća na konkursu je imalo 15 opština koje su koristile Egalizacioni fond u 2009. godini. Odvajanjem sredstava za opštinske infrastrukturne projekte manje razvijenih opština, Delegacija Evropske unije podržava ravnomerni regionalni razvoj u zemlji.

Tim tehničke pomoći je imao zadatak da informiše i detaljno predstavi opštinama uslove konkursa i da pruži podršku svim opštinama u pisanju projektnih aplikacija. S obzirom na ograničeno trajanje konkursa, i na činjenicu da je konkurs bio otvoren za vrijeme ljetnjih odmora, morali smo da reagujemo brzo i da prilagodimo ponuđenu pomoć konkretnim zahtjevima: opštine se motivisane da u ranoj fazi izaberu projektne ideje sa kojima će aplicirati, a rad sa ekspertima je organizovan po zahtjevu svake opštine pojedinačno. Moram da napomenem da je ekspertna pomoć davala osnovne smjernice i osigurala da se ispoštuju osnovna pravila pisanja projekata, dok su opštinski projektne timovi uradili najveći dio posla.

Projekat *Tehničke pomoći reformi lokalne samouprave* ima za cilj da doprinese ravnomjernijem regionalnom razvoju u Crnoj Gori, kroz izgradnju kapaciteta crnogorskih opština da koriste evropske fondove za lokalni ekonomski razvoj. Projekat pruža podršku opštinama da identifikuju, razviju i realizuju projekte prioritarnih opštinskih investicija.

Projekat traje 18 meseci, od marta 2010 do septembra 2011, i predviđa realizaciju Grant šeme za razvoj opština za male infrastrukturne projekte, stvaranje i jačanje opštinskih projektnih timova, kao i podršku Zajednici opština Crne Gore da efikasno koordinira programe obuke namjenjene lokalnim vlastima i opštinskim administracijama.

Projekat finansira Evropska unija, a implementira ga firma HCL Consultants u konzorcijumu sa WYG International. Partneri na projektu su: Ministarstvo unutrašnjih poslova i javne uprave, Zajednica opština Crne Gore, Uprava za kadrove i Ministarstvo finansija.

Može se reći da su opštine shvatile značaj date prilike, i ozbiljno pristupile poslu: ukupno je podnešeno 17 projekata, od kojih su 2 zajednička projekta više opština. 14 opština je učestvovalo u konkursu.

Sa druge strane, treba imati u vidu da su dostupna sredstva od 5,5 miliona eura nedovoljna da finansiraju sve podniete projekte, čija je ukupna vrijednost oko 15 miliona. Takođe, moramo biti svjesni da su ovo tek prvi koraci u razvoju projekata po pravilima EU, i da se tehnika pisanja i popunjavanja aplikacionih formulara mora još dosta usavršavati. Ne treba zaboraviti da je osnovni cilj tehničke pomoći da opštine steknu praksu u pisanju i implementiranju projekata, koja bi im omogućila da samostalno pripremaju projektne predloge i koriste evropske fondove i u buduću.

Ukratko, bez obzira na prolaznost projekta na ovom konkursu, nesumnjivo je da su sve opštine učestvovalе aktivno i stekle iskustvo od velikog značaja. Naravno, sve ovo je samo početak i dio procesa evropskih integracija.

N.Z. Iako je grant šema otvorena za tzv. „manje razvijene“ opštine, i među njima ima značajnih razlika u veličini i postojećim kapacitetima opštinskih administracija. Postoji li mogućnost da u takvoj konkurenciji većina sredstava ipak bude dodijeljena većim opštinama?

M.Š. Bez obzira na razlike u veličini, ovo iskustvo je pokazalo da su znanja u pripremi projekata prilično izjednačena. Ovo je dobra prilika za sve opštine da sagledaju najprije svoje postojeće kapacitete, a onda i da shvate značaj ulaganja u razvoj svojih projektnih timova. Takođe, pored velikog truda članova projektnog tima, velika odgovornost i obaveza stoji i na predsjedniku opštine i cijeloj opštinskoj administraciji: i uz dovoljno iskustva u pisanju projekata, projektni tim mora da ima punu podršku svih opštinskih službi i u zavisnosti od teme projekta, da aktivno saraduje sa kolegama iz lokalne samouprave, često i javnih ustanova i nevladinog sektora, kako bi kvalitetno predstavio projekat. Međutim, u većini opština se članovi projektnog tima susreću sa nerazumijevanjem kolega, i često jedino uz direktnu intervenciju predsjednika opštine dolaze do ▶

potrebnih informacija, što utiče na kvalitet projektnih predloga, i pored znanja i velikog zalaganja timova.

Tim tehničke pomoći je aktivno sarađivao sa timovima 10 opština, dok su još 3 opštine zatražile ekspertsku pomoć u završnoj fazi pripreme aplikacija. Istakla bih primjer Andrijevice i Šavnika kao manjih opština čiji timovi su i pored početnog zaostatka, aktivnim radom celog tima, među prvima kompletirali svoje projektne predloge. Imajući u vidu da su se aplikacije prevodile na engleski, predavanje aplikacija u poslednjem času je takođe uticalo na njihov kvalitet. Ovdje bih napomenula da su Zajednica opština i Regionalna agencija za razvoj Bjelasića, Prokeltije i Komovi, pružili veliku pomoć opštinama obezbjeđivši prevod svih projektnih aplikacija, i to od strane provjerenih prevodioca.

Kao zaključak, možemo reći da su dva važna faktora uticala na kvalitet pripremljenih projekata, bez obzira na veličinu opštine: realna procjena vremena potrebnog za razvoj projekta, i timski rad.

N.Z. Imajući u vidu iskustva drugih zemalja, gdje su sredstva namijenjena opštinama kroz evropske fondove u velikoj mjeri ostala neiskorišćena zbog neiskustva opština, koliko je realno očekivati da se svih 5,5 miliona eura dodijeli opštinama u ovom pozivu?

M.Š. Nezahvalno je predviđati koliko će projekata biti odobreno i koliko novca potrošeno. Jedino je sigurno da ovaj poziv treba posmatrati kao prvu priliku za dobijanje EU sredstava za infrastrukturne projekte, koja treba da posluži i kao vježba za buduće mnogo veće fondove. Istina je da iskustvo drugih zemalja sa iskorišćenošću sredstava u prvim pozivima nije naročito pozitivno, i to treba ozbiljno uzeti u obzir. Takođe, prvobitan plan, kada je pripreman projekat tehničke pomoći, bio je

da se organizuju 2 konkursa, jedan sa IPA fondovima za 2008, a drugi iz IPA fondova za 2010. godinu. Iz tehničkih razloga, pozivi su spojeni u jedan, ali je ostala otvorena mogućnost da se organizuje dodatni konkurs ukoliko se ne iskoriste sva sredstva. Tako da eventualno neiskorišćavanje cjelokupnog iznosa ne treba shvatiti kao neuspjeh. Ono čemu se svi nadamo je da se ovom prilikom iskoristi 3,5 miliona eura iz IPA fondova za 2008. godinu, jer će taj iznos, u slučaju da se ne dodijeli u ovom pozivu, morati da bude vraćen u budžet Evropske unije. Ali moramo biti spremni da se i to može desiti, i izvući lekcije za ubuduće. Ono što će naš projekat ponuditi opštinama je da, bez obzira na rezultat, zajedno analiziramo svaku aplikaciju i dobijenu ocjenu, uvidimo prednosti i nedostatke, i predložimo izmjene koje će pomoći u pripremi novih projekata.

Koji su to kriterijumi na osnovu kojih će se ocjenjivati projekti? Kada se očekuju rezultati konkursa i kakva je uloga tima tehničke pomoći u procesu evaluacije? Prvo, moram da naglasim da projektni tim ne učestvuje u ocjenjivanju projekata – s obzirom da smo pomagali opštinama u pripremi projekata, učešće

u evaluaciji bi bio konflikt interesa. Naša uloga je da, ukoliko bude bilo potrebno, pomognemo opštinama da pruže dodatna razjašnjenja koje Delegacija Evropske unije može da zahtjeva pre donošenja konačne odluke.

S obzirom da je konkurs zatvoren 4. oktobra, evaluacija projektnih predloga je u toku, i obavlja je Delegacija Evropske unije uz pomoć spoljnih saradnika. Sam proces ocenjivanja je detaljno opisan u Smjernicama za aplikante, gdje je prikazana i tabela sa maksimalnim brojem poena koji svaki kriterijum donosi. Kriterijumi su vrlo jasno i precizno definisani, što osigurava transparentnost procesa.

Prvi korak u evaluaciji je tzv. Administrativna provjera i provjera prihvatljivosti: u ovom dijelu se proverava da li je podneta sva potrebna dokumentacija, da li je ispoštovan rok za prijavu, da li su zadovoljeni uslovi konkursa, i sl. S obzirom da je taj korak već realizovan, imamo informaciju da su sve opštine prošle u sljedeći krug.

Drugi korak zahtijeva više vremena, i prvi zahtjevi za razjašnjenjima očekuju se do kraja oktobra, da bi se finalna odluka donela u novembru. Na ►

osnovu rezultata evaluacije, potpisivanje ugovora se očekuje u decembru/januaru.

Kriterijumi se odnose na procjenu finansijskih i operativnih kapaciteta aplikanta i kvalitet dostavljenog prijedloga u odnosu na određene ciljeve i prioritete, uzimajući u obzir aspekte kao što je relevantnost akcije, konzistentnost sa ciljevima poziva za dostavljanje predloga, kvalitet, očekivani efekat, održivost i efikasnost troškova.

Važno je napomenuti da ukoliko projekat ne osvoji minimum poena u oblasti kapaciteta aplikanta i relevantnosti, predlog projekta će biti odbijen, iako ima veći broj poena u drugim oblastima.

N.Z. Jedan od zahtjeva konkursa je i obezbjeđivanje 1,8 miliona eura kofinansiranja od strane opština, da li to može da bude problem za manje opštine?

M.Š. Ovaj zahtev je predstavljao ozbiljan problem kada se otvorio konkurs, ali je, zahvaljujući Zajednici opština i Vladi Crne Gore, prevaziđen: naime, Zajednica je uputila inicijativu Ministarstvu finansija koju su potpisali predsjednici 15 opština sa pravom učešća u konkursu, i kojom se zahtijeva od Vlade da obezbijedi 20% od potrebnih 25% kofinansiranja. Odgovor koji je Ministarstvo finansija uputilo Zajednici osigurava raspoloživost minimum 1,5 miliona eura kroz Uslovne dotacije (po 750.000 u svakoj godini implementacije projekata), tj. traženih 20%. Novim Zakonom o finansiranju lokalne samouprave se predviđa mogućnost korišćenja Uslovnih dotacija za kofinansiranje projekata koje se finansiraju većim djelovima iz evropskih ili nekih drugih fondova. Preostalih 5% će većina opština obezbijediti kroz plate zaposlenih na projektu i administrativne troškove, bez većeg opterećenja opštinskog budžeta.

Ovaj potez Ministarstva finansija, kao i dobijena podrška Ministarstva unutrašnjih poslova i javne uprave, od velikog je značaja, i pokazuje zrelost Vlade i spremnost da stvori uslove za efikasno korišćenje dostupnih EU fondova. Sam mehanizam kofinansiranja treba precizirati prije potpisivanja ugovora sa opštinama u decembru: naime, osnovni cilj inicijative je obezbijediti da će tih 20% biti jednako raspoređeno svim opštinama čiji projekti budu odobreni. Uslovne dotacije će biti dostupne i za druge opštinske projekte, dok njih mogu koristiti opštine ukoliko imaju usvojen višegodišnji investicioni plan, što nije uslov za dobijanje EU sredstava. Zato je važno da opštine prije potpisivanja ugovora dobiju garanciju kako kasnije ne bi došlo do zastoja pri implementaciji projekata. U tom smislu, kvalitetna

postojeća saradnja Ministarstva finansija, Ministarstva unutrašnjih poslova i javne uprave i Zajednice opština je od krucijalnog značaja.

N.Z. Koje aktivnosti su planirane do kraja projekta?

M.Š. Na osnovu iskustava iz prethodnog perioda, u narednom periodu će se posebna pažnja posvetiti i zvaničnom formiranju i jačanju opštinskih projektnih timova (kroz procjenu trenutnog stanja i preporuka za unapređenje

za svaku opštinu posebno, uključujući opštine koje nisu učestvovala u konkursu), kao i nastavak programa obuke za predstavnike lokalnih samouprava: dok je na temu pripreme projekata održano puno obuka u prošlosti, ovo će biti prvi put da se zaposleni u lokalnim samoupravama bliže upoznaju sa pravilima koje treba poštovati pri realizaciji projekata. Do kraja projekta je planirano realizovati još 4 modula obuke. U obuke će se uključiti i 6 preostalih opština, s obzirom da će ovo i za njih biti značajno iskustvo. Posle potpisivanja ugovora sa Delegacijom, mentorske aktivnosti će biti organizovane na isti način kao i u prethodnom periodu, poštujući individualne potrebe svake opštine. Najzad, projektom je planirano i jačanje međuopštinske saradnje i kapaciteta za strateško planiranje u opštinama.

Pored direktnog rada sa opštinama i pružanja podrške Delegaciji EU u implementaciji projekata, čitav set planiranih aktivnosti posvećen je jačanju kapaciteta Zajednice opština za koordinaciju i organizovanje obuka za lokalne vlasti, kroz osnivanje Odeljenja za primjenu nacionalne trening strategije, kao i kroz nastavak obuke trenera. ■

Jačanje odgovornosti i transparentnosti na lokalnom nivou

Projekat Glavnog grada: Izrada Informatora o pitanjima etažnog vlasništva na nivou Glavnog grada

Projekat *Izrada Informatora o pitanjima etažnog vlasništva na nivou Glavnog grada* se realizuje od strane Glavnog grada Podgorica i Instituta za strateške studije i projekcije (ISSP). Namjera je da se kroz izradu ovog Informatora, što je moguće transparentnije, ukaže na sva bitna pitanja vezana za probleme etažnog vlasništva. Ideja izrade Informatora zasnovana je na principu transparentnosti rada Glavnog grada, budući da će se kroz njega stanovnici Glavnog grada upoznati sa radom organa u oblasti realizacije prava etažnih vlasnika. Saradnja Glavnog grada i ISSP-a na ovom projektu će se odvijati kroz zajedničku analizu postojeće zakonske regulative, pripremu analitičkog materijala i odabir konačnog sadržaja koji će biti prezentovan u Informatoru.

Cilj projekta je ostvarivanje boljih uslova stanovanja u stambenim zgradama na nivou Glavnog grada (poboljšanje stan-

Zajednica opština Crne Gore je, u saradnji sa Agencijom za međunarodnu saradnju Asocijacije opština Holandije (VNG International), pripremila projekat "Jačanje transparentnosti i odgovornosti na lokalnom nivou u Crnoj Gori", koji se finansira iz MATRA programa Holandske Vlade. Glavni cilj ovog projekta je povećanje nivoa odgovornosti i transparentnosti lokalne administracije u Crnoj Gori implementacijom 'Akcionog plana za implementaciju programa borbe protiv korupcije na lokalnom nivou (2008-2011)'. Projekat traje 24 mjeseca, od novembra 2009 do novembra 2011. godine.

Prva faza projekta je obuhvatala pripremu trening modula i obuku na temu transparentnosti i odgovornosti za sve crnogorske opštine.

U toku je druga faza projekta koja obuhvata pripremu i sprovođenje projekata o jačanju transparentnosti u pružanju opštinskih usluga u pet pilot opština. Pet pilot jedinica lokalne samouprave, koje su pripremile projekte sa čijom realizacijom se započelo u oktobru, su: Glavni grad Podgorica i opštine Bijelo Polje, Nikšić, Tivat i Pljevlja.

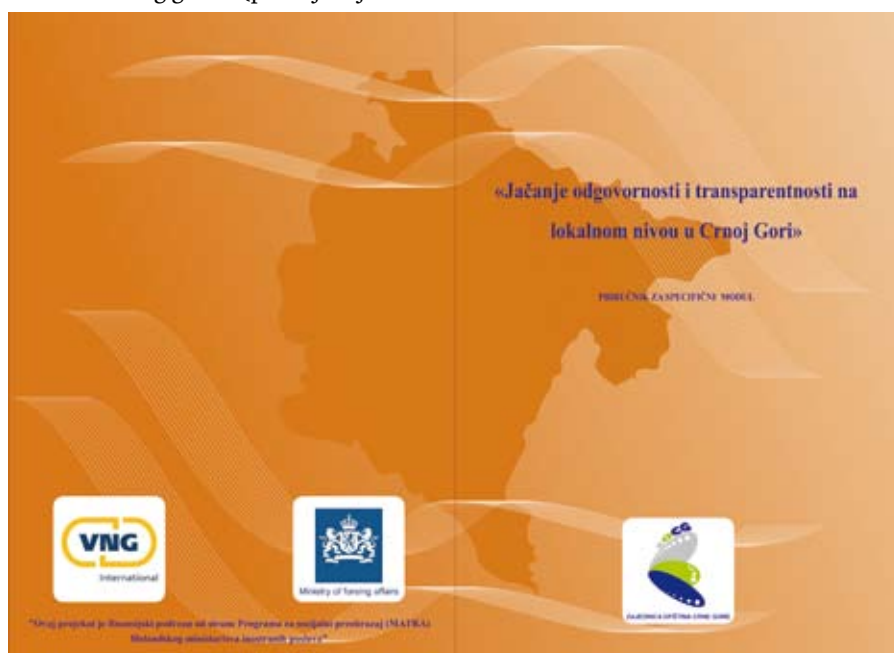
ja kanalizacijske i vodovodne instalacije, povećanje higijene i sl). Štampanje i distribucija Informatora će pomoći u realizaciji ovog cilja putem povećane informisanosti građana Glavnog grada o tome gdje i uz koji postupak i uslove mogu da realizuju svoja stanarska prava i na koji način da riješe konkretne stambene probleme.

Projekat opštine Bijelo Polje: Gradjanska kancelarija

Cilj projekta je da se građanima omogući da, na jednom mjestu, na efikasniji i potpuniji način, obezbijede ostvarivanje svojih prava i obaveza utvrđenih Zakonom i opštinskim odlukama.

Građanski biro će doprinijeti ostvarenju ovog cilja na način što će:

- Prikupljati informacije od ostalih službi, Sekretarijata i Mjesnih zajednica, sistematizovati ih i objavljivati.
- Pružati informacije i pouke o pravima i obavezama konkretne stranke.
- Primati pismene podneske za sve službe ali i pritužbe na rad organa i ili službenika.
- Zakazivanje sastanaka, podizanje rešenja i odgovora.
- Dijeljenje edukativno- propagandnih brošura i obavještenje o tribinama, sportsko- kulturnim manifestacijama, emisijama i slično. ▶

Projekat opštine Nikšić: Jačanje transparentnosti rada organa lokalne uprave i veća uključenost građana u proces donošenja odluka

Ciljevi projekta su:

- Unapredjenje eksterne i interne komunikacije lokalne samouprave kroz pripremu Strategije komunikacije opštine
- Poboljšanje pružanja javnih usluga građanima i protoka informacija postavljanjem osnova za elektronsku upravu i kroz nabavku dijela opreme za osnivanje Informacionog centra

Uz to, Izradom priručnika za građane o mogućnostima učešća u donošenju odluka na lokalnom nivou, njegovom promocijom i distribucijom, obezbijediće se dugoročna i pravovremena informisanost građana, a samim tim povećaće se i njihovo učešće u javnim raspravama, tribinama, radu radnih tijela, kao i njihove inicijative, sugestije i prijedlozi od značaja za ostvarivanje njihovih interesa.

Projekat opštine Tivat: Kancelarija u jednom koraku

Cilj projekta je doprinos jačanju transparentnosti i odgovornosti kroz povećanje efikasnosti u radu organa lokalne uprave – sektoru urbanizma, kroz uspostavljanje “kancelarije u jed-

nom koraku” u kojoj se usluge izdavanja (građevinskih dozvola, uvjerenja i drugih podnesaka) pružaju efikasnije i transparentnije.

Realizacijom projekta želi se postići povećanu efikasnost administracije u oblasti urbanizma kao jednoj od ključnik kompetencija lokalne samouprave u kojoj građani ostvaraju svoja prava. To će biti pilot projekat za uvođenje E uprave u svim segmentima rada lokalne uprave. Ostvarenjem projekta doći će do skraćivanja i pojednostavljenja procedura pred Sekretarijatom za urbanizam čime će se direktno smanjiti troškovi postupaka i potrebno vremena za rješavanje zahtjeva

Projekat opštine Pljevlja: Povećanje učešća građana u javnom životu i nivoa odgovornosti i transparentnosti u Opštini Pljevlja

Cilj projekta je povećano neposredno učešće građana opštine Pljevlja u donošenju odluka na lokalnom nivou do kraja 2012. godine.

Projekat će kroz afirmaciju potrebe direktnog učešća doprinijeti da građani budu važan akter u demokratskom procesu vršenja javnih poslova, istinski aktivni subjekt u procesu kreiranja i donošenja odluka, programa i planova, a time i istinski aktivni subjekt u kontroli organa vlasti.

Građanima će posredstvom „Info biltena“ blagovremeno biti dostupne pouzdane informacije od javnog značaja i informacije o politici lokalne samouprave. Uz to, posredstvom „Info biltena“ građani će biti kvalitetno upoznati sa pravima i obavezama, zakonskom regulativom, nadležnostima lokalne samouprave kao i o procedurama za ostvarivanje građanskih i drugih prava, povećaće se njihovo učešće u javnom životu, a samim tim i njihovo povjerenje u lokalnu samoupravu pa će im Opština postati bliža i njihov servis u punom smislu. ■

Politika regionalnog razvoja u Crnoj Gori

Savremena politika regionalnog razvoja ili regionalna politika se odnosi na regionalni pristup razvoju privrede u cjelini i kao takva objedinjuje dvije politike – regionalnu i razvojnu. Regionalni razvoj se može posmatrati kao proces započinjanja, strukturiranja i postizanja održivog razvoja, uzimajući u obzir složene regionalne prilike, uz primjenu odgovarajućih postupaka i instrumenata čiji je cilj ekonomski razvoj, uz istovremeno poštovanje društvenih načela i ekoloških zahtjeva. Regionalna politika Evropske unije ima za cilj jačanje ekonomske i socijalne kohezije usmjerene na premošćavanje razlika u razvijenosti između regiona. Efekti punopravnog članstva u EU, potpomognuti ciljanom regionalnom politikom, pokazuju konkretne rezultate. Najbolji primjer je Irska, čiji je nivo GDP-a prije pristupa EU predstavljao 64% EU prosjeka, dok je danas jedan od najviših u Evropi. Stoga je od 2004. godine jedan od osnovnih prioriteta regionalne politike EU što brže približavanje životnog standarda novih članica prosjeku EU.

Osnovni cilj politika regionalnog razvoja Crne Gore je povećanje kvaliteta života na teritoriji Crne Gore na način da se obezbijedi socio-ekonomski razvoj u skladu sa načelima održivog razvoja, stvaranjem uslova koji će svim djelovima zemlje omogućavati jačanje konkurentnosti i realizaciju sopstvenih razvojnih potencijala. Vlada Crne Gore, kao države koja uskoro treba da dobije status kandidata za članstvo u EU, je u julu ove godine usvojila Strategiju regionalnog razvoja za period 2010-2014. godine i definisala tri strateška cilja: (i) ravnomjerniji regionalni razvoj jedinica lokalne samouprave i regiona; (ii) ubrzani razvoj manje razvijenih jedinica lokalne samouprave i regiona i (iii) zaštita životne sredine. Strategija regionalnog razvoja je istovremeno

document koji je nastao kao odraz nastojanja da se nacionalna politika regionalnog razvoja Crne Gore usaglasila sa regionalnom politikom EU. U skladu sa tim, dokument se odnosi na period do kraja važenja postojeće sedmogodišnje finansijske perspektive EU, odnosno do 2014. godine.

Strategija regionalnog razvoja polazi od jedinica lokalne samouprave kao najznačajnijih nosilaca razvoja čiji je zadatak da prepoznaju potrebe i definišu projekte koji će maksimizirati stepen korisnosti lokalnog stanovništva i omogućiti rast životnog standarda. Dokument uspostavlja okvir i daje smjernice za koordiniranje regionalnog razvoja i prepoznavanje i uvrštavanje potreba sa lokalnog nivoa među prioritetima na nacionalnom nivou, s ciljem definisanja projekata koji zadovoljavaju te potrebe i omogućavaju razvoj lokalne zajednice. Strategija definiše mjerenje stepena razvijenosti jedinica lokalne samouprave prema indeksu razvijenosti u cilju sagledavanja njihovog odstupanja u pogledu razvijenosti od nacionalnog prosjeka i kandidovanja za dodatne podsticaje, kao i indeksa konkurentnosti, s ciljem otklanjanja barijera za povećanje konkurentnosti i vođenja uravnotežene i dugoročno održive politike regionalnog razvoja.

Prvi korak u sprovođenju Strategije regionalnog razvoja je uspostavljanje pravnog i institucionalnog okvira. U tom pravcu, već je izrađen predlog Zakona o regionalnom razvoju koji bi trebalo da omogući stvaranje pravnog osnova za koordinaciju aktivnosti politike regionalnog razvoja, utvrđivanje instrumenata izgradnje sistema upravljanja regionalnim razvojem, dalje usklađivanje sa regionalnom politikom EU i pripremu za korišćenje sredstava EU fondova. Predlog Zakona definiše načela podsticanja regionalnog razvoja, planiranje regionalnog razvoja, raz-

vrstavanje jedinica lokalne samouprave prema stepenu razvijenosti i njihovo rangiranje prema stepenu konkurentnosti, subjekte regionalnog razvoja, podsticanje ravnomjernijeg regionalnog razvoja, kao i finansiranje regionalnog razvoja. Takodje, Predlog Zakona definiše i podjelu na regione koji nijesu administrativne jedinice i nemaju pravni subjektivitet, već se definišu kao teritorijalne cjeline, koje se sastoje od više jedinica lokalne samouprave i koji su uspostavljeni za potrebe analize, planiranja i sprovođenja politike regionalnog razvoja. Predlog Zakona predviđa i osnivanje Partnerskog savjeta za regionalni razvoj, kao savjetodavnog tijela koje se osniva u skladu sa načelom partnerstva i saradnje i koje utvrđuje prioritete u realizaciji razvojnih projekata od regionalnog značaja. Generalno, Strategija regionalnog razvoja i Zakon o regionalnom razvoju treba da otvore mogućnosti prepoznavanja i podsticanja razvojnih potencijala u različitim djelovima Crne Gore. Donošenjem Zakona o regionalnom razvoju će se započeti sa uspostavljanjem mehanizma za koordinaciju i sprovođenje politike regionalnog razvoja i mjerenje efekata aktivnosti svih subjekata regionalnog razvoja na stepen razvijenosti tj. ravnomjerniji razvoj jedinica lokalne samouprave i ubrzaniji razvoj manje razvijenih jedinica lokalne samouprave, a sve u cilju povećanja kvaliteta života u Crnoj Gori. ■

Dr Nina Vujošević,
predsjednik radne grupe za izradu Zakona o regionalnom razvoju, Ministarstvo ekonomije

Model akcionog plana za borbu protiv korupcije u lokalnoj samoupravi u oblasti uređenja prostora i izgradnje objekata

U cilju pružanja pomoći svojim članicama – jedinicama lokalne samouprave, Zajednica opština Crne Gore izradila je *Model Akcionog plana za borbu protiv korupcije u lokalnoj samoupravi u oblasti uređenja prostora i izgradnje objekata*.

Model Akcionog plana je donijet nakon što je Vlada Crne Gore donijela *Akциони plan za borbu protiv korupcije u oblasti uređenja prostora i izgradnje objekata*, koji je svim jedinicama lokalne samouprave dostavilo Ministarstvo uređenja prostora i zaštite životne sredine sa preporukom da donesu slične akcione planove, shodno svojim pravima i dužnostima koje imaju u ovoj oblasti.

Sadržaj Modela Akcionog plana:

Model Akcionog plana je koncipiran tako da sadrži: prepoznate probleme, predlog rješenja, nosioce aktivnosti, mjerljive indikatore ostvarenih rezultata, rokove i potrebna sredstva u 2011. godini (budući da se radi o Modelu, u ovom dokumentu nijesu utvrđena sredstva za realizaciju aktivnosti, već će to svaka jedinica lokalne samouprave opredjeliti u svom akcionom planu, a u zavisnosti od utvrđenih aktivnosti, potreba i finansijskih mogućnosti).

U koncepciji rješenja Modela Akcionog plana pošlo se od zakonskih obaveza koje ima lokalna samouprava. Međutim, analizom zakonskih nadležnosti, ovlaćenja i dužnosti lokalne samouprave i državne uprave došlo se do zaključka da postoji izvjestna neravnoteža u odnosu na ovlaćenja i dužnosti lokalne samouprave u pogledu zaštite prostora. Takođe, značajno je ukazati da na percepciju javnosti o prisutnosti korupcije u ovim oblastima utiče i okolnost da in-

vestitor u procesu dobijanja građevinske dozvole mora da se obrati velikom broju organa uprave i institucija. U rješavanju ovog nesklada primjenjen je princip subsidijarnosti iz Evropske povelje o lokalnoj samoupravi prema kome „*lokalne vlasti, u zakonskim okvirima, imaju punu slobodu da preduzmu inicijativu u vezi sa bilo kojim pitanjem koje nije isključeno iz njihove nadležnosti, niti je dodijeljeno nekoj drugoj instanci*“. Na tim osnovama, prvi nesklad je „premošćen“ predlaganjem uspostavljanja saradnje između lokalne samouprave i nadležnih inspekcija u pogledu prijavljivanja nelegalne gradnje, utvrđivanjem protokola saradnje, kao i popisivanjem nelegalnih objekata od strane lokalnih samouprava. Drugi nesklad je razriješen kroz predlaganje analize opštinskih propisa u ovim oblastima i prakse i predlaganje izmjena i dopuna istih, na način što bi se razmotrila mogućnost ukidanja onih administrativnih postupaka koji nijesu izričito utvrđeni u zakonskim rješenjima, kao i uspostavljanje principa „jednog šaltera“ za izdavanje građevinske dozvole. Ocjenjeno je da su ove mjere najbolji način uticaja na smanjenje novog talasa nelegalne gradnje.

Značajno je pomenuti da sadržaj predviđenih aktivnosti u Modelu Akcionog plana odgovara aktivnostima, odnosno kriterijumima koji su utvrđeni u dokumentu „Standardi javne etike u lokalnoj samoupravi u Crnoj Gori“, koji je urađen uz stručnu pomoć Savjeta Evrope i podršku Delegacije Evropske unije u Crnoj Gori, a koji predstavlja standarde za transparentu, odgovornu i efikasnu lokalnu samoupravu u Crnoj Gori. ►

ZAKON O UREĐENJU PROSTORA I IZGRADNJI OBJEKATA U POSTUPKU IZMJENA I DOPUNA

Vlada Crne Gore je u svom Programu rada za IV kvartal 2010. godine predvidjela utvrđivanje Predloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata.

Slijedeći dobru praksu ostvarivanja odnosa i saradnje u poslovima i projektima od zajedničkom interesa za državne i lokalne vlasti, koja je uspostavljena Sporazumom o saradnji između Vlade Crne Gore i Zajednice opština Crne Gore, Ministarstvo uređenja prostora i zaštite životne sredine je prilikom formiranja Radne grupe za izradu izmjena i dopuna Zakona, u njen sastav uključilo tri predstavnika lokalne samouprave.

U cilju utvrđivanja kvalitetnog teksta izmjena i dopuna Zakona, kojim bi se na najoptimalniji način obezbjedilo ostvarivanje prava i interesa subjekata koji učestvuju u procesu uređenja prostora i izgradnji objekata i zaštita javnog interesa kako na centralnom tako i na lokalnom nivou, Ministarstvo uređenja prostora i zaštite životne sredine i Zajednica opština Crne Gore organizovali su dvije regionalne radionice „U susret izmjenama i dopunama Zakona o uređenju prostora i izgradnje objekata“ namjenjene sekretarima nadležnim za uređenje prostora i izgradnju objekata. Za primorske opštine radionica je održana u 11. septembra u Baru, čiji domaćin je bila Opština Bar, dok je druga radionica za Glavni grad, Prijestonicu i ostale opštine organizovana 24. septembra u Podgorici.

Na radionicama su razmjenjena iskustva i problemi u primjeni Zakona i predložena rješenja za unapređenje istog. Zaključeno je da sve jedinice lokalne samouprave dostave u pisanoj formi Ministarstvu i Zajednici opština pregled problema u primjeni Zakona i svoje sugestije za unapređenje zakonskih rješenja, koje će razmotriti Radna grupa za izradu izmjena i dopuna Zakona.

U pripremi teksta Modela Akcionog plana, otvorilo se više dilema:

- odnos ovog dokumenta prema Akcionom planu za borbu protiv korupcije u lokalnoj samoupravi, koji su donijele sve jedinice lokalne samouprave, te da li treba pristupiti izmjenama i dopunama već donijetog akcionog plana od strane jedinica lokalne samouprave, ili donijeti ovaj akcioni plan kao poseban dokument;
- koji organ u lokalnoj samoupravi treba da donese Akcioni plan, kao poseban dokument;
- praćenje sprovođenja akcionog plana i izvještavanje o istom.

Donošenje posebnog akcionog plana opredjeljeno je iz sledećih razloga:

- rezultati istraživanja, koje su sprovele jedinice lokalne samouprave odnosno specijalizovane organizacije za istraživanje javnog mnjenja prilikom donošenja Programa borbe protiv korupcije u lokalnoj samoupravi i akcionih planova za njihovo sprovođenje, ukazali su da je ova „rizična“ oblast za pojavu korupcije na lokalnom nivou;
- akcioni planovi koji su donijeti u lokalnoj samoupravi imaju opšti sadržaj aktivnosti koje treba preduzeti u svim upravnim oblastima iz nadležnosti lokalne samouprave, pa iz tih razloga ne dolaze do izražaja specifične aktivnosti koje treba preduzeti u borbi protiv korupcije u ovoj upravnoj oblasti, a nijesu ni konkretizovani nosioci aktivnosti (nadležni organ lokalne uprave za poslove uređenja prostora i izgradnje objekata, javna preduzeća,

agencije i dr.), koje imaju posebnu ulogu i zadatke u suzbijanju i sprečavanju korupcije u ovim oblastima.

Polazeći od nadležnosti skupštine koju ima u ovoj oblasti (donošenje planova, programa i dr.), opredjeljeno je da je za Akcioni plan donosi skupština jedinice lokalne samouprave.

U pogledu praćenja sprovođenja ovog akcionog plana i izvještavanja, Modelom Akcionog plana je opredjeljeno da to bude Komisija za praćenje sprovođenja Programa i Akcionog plana borbe protiv korupcije u lokalnoj samoupravi, koje će ove zadatke obavljati u saradnji sa organom lokalne uprave nadležnim za poslove uređenja prostora i izgradnje objekata. Periodične izvještaje dostavljaje na razmatranje i usvajanje predsjedniku opštine /gradonačelniku i skupštini. ■

Iskustva Republike Češke u oblasti dobrog lokalnog upravljanja

UNDP, kancelarija u Podgorici u saradnji sa Zajednicom opština Crne Gore započeli su realizaciju projekta „Transfer znanja i iskustva Republike Češke u oblasti dobrog lokalnog upravljanja u cilju stvaranja efikasnijih i demokratskijih opštinskih parlamenata u Crnoj Gori“. Glavni cilj projekta je pomoć i jačanje skupština opština kroz njihovu veću efikasnost.

Projekat je prepoznao izuzetnu ulogu predsjednika Skupštine, sekretara Skupštine i svih odbornika sa pozicije potpunog funkcionisanja lokalnih parlamenata.

Kako smo već istakli, Projekat implementira UNDP Crna Gora u saradnji sa konsultantskom firmom „Mepco“ iz Češke Republike, čiji će eksperti pružiti pomoć tokom cijelog trajanja Projekta. Projekat se sastoji iz niza aktivnosti, koje su započete u junu mjesecu ove godine, a potom nastavljene i u julu mjesecu, kada je g-đa Vera Jurova iz „Mepco“-a obišla sve crnogorske opštine i imala pojedinačne razgovore sa svim sekretarima Skupština. Teme razgovora su se uglavnom odnosile na funkcionisanje skupštinskih službi, odnosno Skupštine u cjelini. Kao rezultat tih razgovora, a imajući u vidu i druge sprovedene analize, pripremljen je Izvještaj o potrebama koji se uglavnom fokusira na oblasti u kojima je potrebno dodatno

Zajednica opština je, u skladu sa planom realizacije obuka utvrđenih od strane Nacionalnog Savjeta za obuku, održala set obuka na temu „Ocjenjivanje službenika i namještenika u lokalnoj samoupravi“. Obuka na ovu temu, planirana za septembar, realizovana je u prostorijama Uprave za kadrove u Podgorici, Baru i Bijelom Polju.

Prema planu aktivnosti za mjesec oktobar realizuju se obuke na temu: kancelarijsko poslovanje I upravljanje stresom na random mjestu. Obuka lokalnih službenika po navedenim temama sprovodi se u Bijelom Polju za sjeverne opštine.

Obuka je realizovana u organizaciji Zajednice opština i Uprave za kadrove, u cilju pružanja podrške starješinama organa lokalne uprave u izvršenju ove zakonske obaveze.

Na obuci su, pored starješina organa lokalne uprave, učestvovali lokalni službenici I namještenici koji su iskazali želju da prisustvuju pomenutim obukama. Polaznici su iskazali zadovoljstvo organizovanim obukama I iskazali spremnost da učestvuju I dugim obukama koje organizuje Zajednica opština.

Nakon završetka obuke, učesnicima se dodjeljuju odgovarajući sertifikati.

jačanje kapaciteta sekretara Skupština, skupštinske službe, kao samih odbornika. Uvažavajući utvrđene potrebe u Bečićima je 27 i 28 septembra održan trening po ciljnim grupama (predsjednici skupština – odbornici i sekretari skupština), koji se u cjelini oslanja na identifikovane prioritete oblasti.

Trening je bio podijeljen podijeljen u dvije komponente, odnosno dva nezavisna treninga koja su se održavali istovremeno. Trening su vodili eksperti konsultantske firme „Mepco“ iz Češke Republike, g-đa Jana Voldanova (zadužena za trening sekretara Skupština) i g-din Michal Zitko (zadužen za trening predsjednika Skupština).

Učesnici treninga su sa zadovoljstvom ocijenili da su UNDP i Zajednica opština kandidovali izuzetno značajne

teme, posebno ako se ima u vidu da je ovo prvi trening, skup uopšte, koji je na jednom mjestu okupio predsjednike skupština, odbornike i sekretare skupština. Njihov proaktivni pristup tokom ovog dvodnevnog skupa poslužiće da se pripremi odgovarajući materijal koji će biti osnova za dalje unapređenje rada lokalnih parlamenata, odnosno za unapređenje znanja i vještina svih subjekata koji u njemu participiraju.

Kao sledeći modul u pružanju obuka za 4 i 5 novembar predviđeno je da se posveti pažnja procesu izbora u lokalnim samoupravama sa pravnog i praktičnog aspekta. Očekujemo da učesnici i u ovoj fazi participiraju i razmjenjuju svoja iskustva, budući da je fokus treninga na transferu znanja i iskustva iz lokalnih sredina, sa posebnim osvrtom na pravni sistem Republike Češke i praksu koja se sprovodi u njihovim lokalnim zajednicama. ■

Najbolje prakse 2010

U toku je postupak izbora najbolje prakse u lokalnoj samoupravi u Crnoj Gori u 2010 godini.

Prijave za nagradu i sticanje statusa Najbolje prakse su se mogle podnositi u 7 tematskih oblasti, i to:

1. "Uvođenje informacionih tehnologija u proces pružanja usluga s ciljem poboljšanja kvaliteta usluga i procesa donošenja odluka"
2. "Turistički potencijali u funkciji lokalnog razvoja"
3. "Poboljšanje poljoprivredne proizvodnje putem partnerstva sa poljoprivrednim proizvođačima i stanovništvom iz ruralnih područja"
4. "Podrška pokretanju i razvoju malih i srednjih preduzeća"
5. "Pružanje usluga kroz partnerstvo"
6. Unapređenje položaja ranjivih i marginalizovanih grupa"
7. "Inicijative namijenjene mladima"

Na konkurs se prijavilo 10 opština sa ukupno 17 praksi, i to: Bar, Bijelo Polje, Danilovgrad, Kotor, Mojkovac, Nikšić, Plav, Pljevlja, Cetinje i Herceg Novi

Postupak izbora najboljih praksi biće završen do kraja novembra, a svečana ceremonija će se održati 10. decembra u Hotelu Crna Gora. ■

Međupštinska saradnja

U Podgorici i Bijelom Polju 25 i 26 ovog mjeseca, u organizaciji Ministarstva unutrašnjih poslova i javne uprave, UNDP i Zajednice opština Crne Gore, održana su dva okrugla stola posvećena jačanju međupštinske saradnje u Crnoj Gori.

Okruglom stolu su se u ime institucija organizatora okruglog stola obratili ministar unutrašnjih poslova i javne uprave gospodin Ivan Brajović, stalni predstavnik UNDP-ja u Crnoj Gori gospodin Aleksandar Avanesov i sekretar Zajednice opština Crne Gore, gospodin Rajko Golubović.

Budući da je cilj okruglog stola podsticanje lokalnih zajednica na međupštinsku saradnju, u skladu sa zakonskim rješenjima i mogućnostima, na okruglim stolovima učešće su uzeli brojni predstavnici opština u želji da kroz praktična iskustva zemalja koje već imaju određenu tradiciju u ovoj oblasti, njihova dobra iskustva primijene u našim sredinama.

Učesnici su imali priliku da se upoznaju sa pravnim okvirom za međupštinsku saradnju u Crnoj Gori, Makedoniji, kao i zahtjevima koje na tom planu ima Delegacija Evropske Unije u Crnoj Gori.

Na okruglim stolovima su utvrđeni i zaključci koji se tiču potrebe za tješnjom saradnjom opština u smislu uspostavljanja međupštinske saradnje, posebno imajući u vidu benefite koje ta saradnja donosi u pogledu kvaliteta pruženih usluga, uštede sredstava i zadovoljstva građana. ■

Plenarna sjednica KLRVE

U periodu od 26-28. oktobra u Strazburu je održana 19. Plenarna sjednica Kongresa lokalnih i regionalnih vlasti Evrope.

Na dnevnom redu sjednice je, između ostalih tačaka, i Izvještaj o lokalnoj demokratiji u Crnoj Gori, sa odgovarajućim preporukama. Izvjestilac po ovoj tački je Najdžel Mermagen iz Ujedinjenog kraljevstva.

Izvještaj sadrži pregled lokalne demokratije u Crnoj Gori u svjetlu principa i standarda Savjeta Evrope, naročito Evropske povelje o lokalnoj samoupravi.

Izvještaj je pripremljen na osnovu informacija prikupljenih tokom posjete Crnoj Gori od strane Monitoring delegacije Kongresa, analiziranja odgovarajućeg zakonodavstva, drugih značajnih informativnih dokumenata koje su obezbjedili sagovornici sa kojima se delegacija sastala u Crnoj Gori, kao i na osnovu posebno pripremljenih pitanja za Upitnik, koji je delegacija predstavila prije svoje posjete.

Sjednici su prisustvovali članovi delegacije Crne Gore u Kongresu lokalnih i regionalnih vlasti Evrope Marija Čatović i Mileta Bulatović, kao i sekretar delegacija Vanja Starovlah. Kongres je usvojio Izvještaj o lokalnoj demokratiji u Crnoj Gori, a u ime delegacije se zahvalila Marija Čatović, šef delegacije. ■

Izrada studije „Katastar hidropotencijala sjevera Crne Gore“

Imajući u vidu potrebu da se ojača kapacitet opštinskih administracija u pogledu priprema za kvalitetniju obradu prostorno planskih dokumenata, Zajednica opština Crne Gore je u saradnji sa Konzulatom Češke u Crnoj Gori obezbijedila tehničku pomoć za izradu pre-fizibiliti studije „Katastar hidropotencijala sjevera Crne Gore“. Tim projektom bi se definisale u svakoj opštini ponaosob lokacije na kojima bi se mogle graditi mHE (male hidro elektrane) ukupno instalisane snage do 1 megavata (MW). U skladu sa postojećim zakonskim propisima izdavanje određenog nivoa dozvola je u nadležnosti lokalnih samouprava.

Studija bi omogućila opštinama da najkvalitetnije definišu svoje razvojne potencijale i kao takve da ih na najbolji mogući način valorizuju. U Crnoj Gori je registrovano oko 600 stalnih vodotoka od čega 80% spada u male vodotoke a ostatak su srednji i veliki vodotoci. Upravo za ove male vodotoke nepostojе nikakve analize i podaci o njihovom energetsom potencijalu. Studija ima za cilji da na osnovu priznatih naučnih metoda mjerenja definiše najkvalitetnije vodene tokove na kojima bi se mogla izgraditi mHE. Ova studija bi pomogla opštinama da u svojim prostorno planskim dokumentima definišu te lokacije kao mjesta na kojima je moguća gradnja mHE. Na osnovu ove Studije, formom privatog i javnog partnerstva, opštine mogu animirati investitore radi realizacije projekata izgradnje mHE.

Posredstvom EBRDa će se izabrati akreditovana firma koja će u saradnji lokalnim samoupravama i državnim institucijama obaviti potrebna mjerenja i analize. Studija će predvidjeti da nivo kvaliteta podataka bude ▶

takav da se kasnije može koristiti i za GIS (geografski informacioni sistem) kako to nalažu zakonski propisi. ■

Razmjena iskustava Zajednice opština Crne Gore i Stalne konferencije gradova i opština Srbije

7. oktobra 2010. godine, u Beogradu je održana Radionica „Razmjena iskustva između Odbora za urbanizam i stanovanje Stalne konferencije gradova i opština Republike Srbije i Komisije za prostorno planiranje i komunalne delatnosti Zajednice opština Crne Gore u oblasti integracije neformalnih naselja i legalizacije“, uz podršku GTZ programa „Upravljanje zemljišnom politikom“.

Na radionici su, pored predstavnika lokalnih samouprava naše dvije zemlje, prisustvovali predstavnici Ministarstva uređenja prostora i zaštite životne sredine Crne Gore, Ministarstva zaštite životne sredine i uređenja prostora ▶

Republike Srbije, Grada Prijedora (Republika Srpska) i Mreže asocijacija lokalnih vlasti jugoistočne Evrope (NALAS), kao i istaknuti stručnjaci u ovoj oblasti.

Na radionici su razmjenjena iskustva u upravljanju zemljišnom politikom, kroz prizmu integracije neformalnih naselja, kao i u sprečavanju daljeg širenja nelegalne gradnje. Takođe su predstavljeni i pilot projekti regularizacije neformalnih naselja.

Na kraju radionice, usvojeni su sledeći zaključci:

Saradnja između asocijacija lokalnih vlasti na temu integracije neformalnih naselja i legalizacije, ali i na druge teme od značaja za lokalnu samoupravu je veoma korisna i treba je podspješivati. Problematika uređenja prostora, upravljanja zemljištem, komunalnih delatnosti i zaštite životne sredine na lokalnom nivou slična je u svim zemljama u okruženju, te je razmjena iskustava u ovim oblastima poželjna i dragocjena. Opštine i gradovi nisu dovoljno upoznati sa rezultatima aktivnosti međunarodnih projekata, kao ni sa pilot projektima koji se sprovode na lokalnom nivou a vezani su za ▶

integraciju neformalnih naselja, participaciju građana i druge inovativne pristupe rješavanju neformalne i nelegalne gradnje. Stoga je potrebno jačati kanale komunikacije i razmjene, i inicirati više stručnih skupova koji bi bili što dostupniji predstavnicima lokalnih samouprava iz regiona.

Stručnjaci okupljeni oko Odbora za urbanizam i stanovanje i Komisije za uređenje prostora i komunalne djelatnosti, kao rezultat razmjene iskustava, ističu suštinu razliku između pojmova „legalizacije” kao formalno-pravnog / administrativnog čina i „procesa integracije neformalnih naselja” kao kompleksnog pristupa saniranju djelova naselja kroz urbanističko planske, komunalne, društveno-ekonomske i druge mjere.

Saradnja između lokalnih i centralnih vlasti na rješavanju problematike neformalnih naselja, ali i po drugim pitanjima od značaja za lokalnu samoupravu, mora biti zasnovana na partnerstvu i međusobnom dijalogu. Rješavanje problematike nelegalne gradnje i integracije neformalnih naselja zahteva integralni međusektorski pristup.

Prilikom izrade novih propisa kojima se uređuju prostorni odnosi, izgradnja i građevinsko zemljište, neophodno je konsultovati predstavnike lokalnih samouprava i njihova iskustva iz prakse uključiti u nova zakonska rješenja, koja će biti primjenjivija i efikasnija od prethodnih.

Dobar način za iniciranje rješavanja problema nelegalne gradnje su pilot projekti u gradovima, čije rezultate treba diseminirati putem asocijacija opština, stručnih tijela i regionalnih mreža. Projekte međunarodnih organizacija treba usmjeravati u tom pravcu. Treba olakšati procedure za dobijanje građevinske dozvole, čime bi se ►

obezbjedilo da investitori lakše ostvare svoja prava i da se, samim tim, u manjoj mjeri opredjeljuju za nelegalnu gradnju. ■

Međunarodni opštinski sajam NALAS-a „inovativne zajednice otvorene za svakoga“

U martu 2011. godine, lokalne samouprave jugoistočne Evrope okupiće se u Sarajevu na prvom međunarodnom opštinskom sajmu NALASa „NEXPO Sarajevo 2011: Inovativne zajednice otvorene za svakoga“, da se predstave i razmjene svoja iskustva i najbolje prakse. Naše lokalne samouprave dijele zajedničku viziju i izazove i mnoge od njih sa ograničenim sredstvima kojima raspolaze oslanjaju se na inovativna i kreativna rješenja za poboljšanje kvaliteta života svojih građana.

NEXPO Sarajevo 2011. pravo je mjesto da opštine pokažu svoja dostignuća, uče jedne od drugih, upoznaju nove tehnologije i prošire mogućnosti za racionalnije i efikasnije korišćenje resursa.

Sajam će se sastojati od izložbenog prostora, konferencije o socijalnom uključivanju (u koorganizaciji sa Švajcarskom agencijom za razvoj i saradnju - SDC), namjenskih ►

radionica posvećenih inovativnim opštinskim praksama i politikama i Kafea gradonačelnika za ostvarivanje kontakata. Biće upriličen i kulturni program koji će slaviti naše različitosti.

Za učešće na sajmu NEXPO Sarajevo 2011. prijavile su se opštine Kotor, Herceg Novi i Andrijevica.

Pozivaju se sve lokalne samouprave da se preko Zajednice opština prijave na učešće na sajmu. ■

Novi zakon o komunalnim djelatnostima

U toku su aktivnosti na pripremi novog Zakona o komunalnim djelatnostima, čiji predlog će, prema Programu rada Vlade Crne Gore za 2010. godinu, biti utvrđen u IV kvartalu. Za izradu ovog izuzetno značajnog propisa za lokalnu samoupravu, kojim se uređuje obavljanje poslova iz njene izvorne nadležnosti, formirana je mješovita radna grupa sastavljena od predstavnika Ministarstva uređenja prostora i zaštite životne sredine i lokalnih samouprava. U radnoj grupi uključena su i dva predstavnika Zajednice opština Crne Gore. Pred nama i pred centralnim vlastima je veliki broj izazova, koje treba da pokušamo da pretvorimo u mogućnosti. ■

ZAJEDNICA OPŠTINA CRNE GORE

Adresa: Mitra Bakića 142, Podgorica

Telefon: 020 620 097

Fax: 020 620 123

e-mail: uom@t-com.me

web: www.uom.me